

Anno 1608

Het lied der dwaze bijen

Tekst Nico van der Woude, foto's Abe Maaijen

*Een geur van hoger honing
verbitterde de bloemen,
een geur van hoger honing
verdreef ons uit de woning.*

*Die geur en een zacht zoemen
in het azuur bevrozen,
die geur en een zacht zoemen,
een steeds herhaald niet-noemen,*

*ried ons, ach roekelozen,
de tuinen op te geven,
riep ons, ach roekelozen,
naar raadselige rozen.*

*Ver van ons volk en leven
zijn wij naar avonturen
ver van ons volk en leven
jubelend voortgedreven.*

*Niemand kan van nature
zijn hartstocht onderbreken,
niemand kan van nature
in lijve de dood verduren.*

*Steeds heviger bezweken,
steeds helderder doorschonen,
steeds heviger bezweken
naar het ontwijkend teken,*

*stegen wij en verdwenen,
ontvoerd, ontlijfd, ontworven,
stegen wij en verdwenen
als glinsteringen henen.-*

*Het sneeuwt, wij zijn gestorven,
huiswaarts omlaag gedwereld,
het sneeuwt, wij zijn gestorven,
het sneeuwt tussen de korven.*

Een geur van hoger honing, M. Nijhoff,
Bert Bakker, paperback, 168 pagina's
ISBN 9035109155

Als eerzaam neerlandicus ken ik natuurlijk *Het lied der dwaze bijen* van Martinus Nijhoff, maar dit stukkie over imkeren moet welhaast bescheiden en ootmoedig beginnen. Hier spreekt namelijk iemand die zichzelf bepaald nog geen imker mag noemen. Hier praat een groentje, een beginneling. Sinds maart volg ik namelijk de basis-cursus.

Daar gaat wikken en wegen aan vooraf. Is die bij iets voor mij? Wel of niet aanmelden? Enfin, de stoute schoenen toch maar aangetrokken. Zoiets pak ik overigens doorwrocht aan. Ik spreek een imkerende collega, ik kijk menig Youtubefilmpje en ik lees Pohl.

Theorielessen

Op 6 maart is het dan zo ver: de eerste van vijf theorielessen. Druk, zo naast de dagelijkse gang van zaken, maar machtig en prachtig om te doen. Bevlogen cursusleiders reppen van *Apis mellifera*, BRIAS, varroamijt, jaarcyclus. Er gaat een wereld voor me open. Onontbeerlijke kennis, natuurlijk. Veel is het echter soms wel. Het is een hele geruststelling, dat mijn medecursisten er net zo over denken. Meer feiten dan bijen dus en dat vliegt de argeloze cursist soms aan. Dat geldt al helemaal voor deze jongen, want die heeft maar

bar weinig kennis van wat er groeit en bloeit en dan moet hij het ook nog eens onderbrengen in heuse drachtkaarten - en dat dan nog per seizoen. Er zit vooruitgang in. De nieuwkomer hijst zich, gehandschoend en gewapend met een kloeke kastbeitel, op zaterdag 22 april voor het eerst in een pak met kap. In die praktijkles openen we de kast echt - en dan, terwijl het om mij heen zoemt en ik voor het eerst van mijn leven kastaampjes sta te lichten, weet ik ineens weer waarom.

Geen toeval

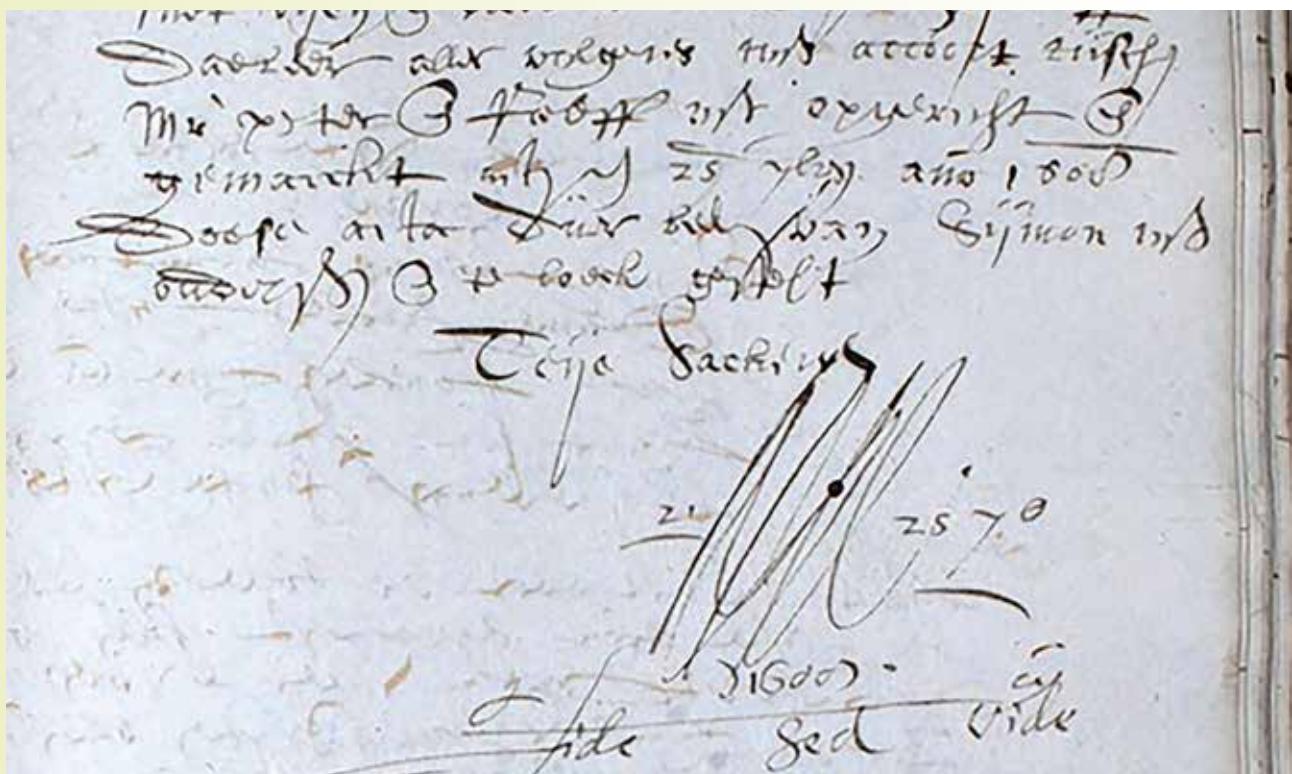
'*Gott würfelt nicht!*', toeval bestaat niet, aldus Einstein en het afgelopen voorjaar zie ik opeens overal in mijn tuin hommels, insecten en bijen. Ik ben dus nog niet van die bijen af. Sterker nog, ik tref de nijvere beestjes plotseling aan in onvermoede gebieden. Dat zit zo. Een mens heeft meer hobby's. Als geschiedenisbeest en geestdriftig genealoog doe ik al jaren archiefonderzoek en over de resultaten daarvan schrijf ik dan weer boeken en artikelen (zie: www.nicovanderwoude.nl).

Wat dat te maken heeft met bijen? Wel, die beestjes vliegen ineens echt overal. Ik tref in het nedergerechtsarchief van Opsterland (een grietenij in Friesland) bijgaande akte aan, opgemaakt op 25 september 1608.

Denkelijk kan niet iedereen dit oude schrift uit de akte lezen. Een korte toelichting. Symen Wybrans verklaart voor het gerecht van Opsterland twee korven met bijen te hebben ontvangen van Roeloff Jochums. In de akte is overigens sprake van mijn voorvader mr. Peter (Hendriks) en de zwierige handtekening onder de akte is van secretaris Teye Saeckes, een broer trouwens van mijn directe voorvader Sierck Saeckes.

De vermelding in het Opsterlandse recesboek (OPS 9 38) zal zeker niet de oudste of de enige akte zijn waarin bijen of immenkorven opduiken. Van bijen wordt al eeuwenlang gewag gemaakt, al in de Klassieke Oudheid en dus ook meer dan vier eeuwen geleden al. Imkeren mag dan voor mij nieuw zijn, het is een overoud gebruik. Opmerkelijk blijft het allemaal wel. De ondertekening van de brave Teye Saeckes eindigt trouwens met een heuse wapenspreuk. *Fide sed vide* staat er. Vrij vertaald is dat: vertrouw, maar let goed op, zie toe op wie u vertrouwt - en dat devies past dan wonderwel zowel in 1608 als in 2023 weer bij de imker en de bijtjes.

Nico van der Woude, Ternaard

Akte uit het nedergerechtsarchief van Opsterland.